

פוליסה לביטוח אחריות מעבידים

מנוביט 2015

פוליסה לביטוח אחריות מעבידים **מנוביט 2015**

מהדורה 02/18

הואיל והמבוטח, אשר שמו, כתובתו ועיסוקו נקובים ברשימה
(להלן: "הרשימה") פנה אל:

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
(להלן: "המבטח")

בבקשה לבטחו בביטוח **חבות מעבידים** על פי **פוליסה** זו, ובהסתמך על המידע שנמסר למבטח בהצעת הביטוח של המבוטח וצרופותיה, ו/או בהסתמך על כל מסמך ו/או מידע אחר שנמסרו למבטח בכתב והמהווים בסיס וחלק בלתי נפרד **מפוליסה** זו, והואיל וה**מבטח** הסכים לערוך את הביטוח, כאמור, תמורת התחייבותו של המבוטח לשלם את דמי הביטוח הנקובים ברשימה, והכל בכפוף לתנאים ולסייגים המפורטים ב**פוליסה** זו, על כן הוסכם והותנה בזאת, כדלקמן:

פרק א' - סעיף הכיסוי

המבטח ישפה את המבוטח בגין סכומים אשר המבוטח חב לשלם למי מעובדיו בתור פיצוים עפ"י **החוק**, כתוצאה **ממקרה ביטוח**, שיגרם בתקופת הביטוח הנקובה ברשימה, **בכפוף לגבול האחריות בפוליסה ולכל שאר תנאי הפוליסה וסייגיה**. בנוסף, **המבטח** ישפה את המבוטח בגין הוצאות הגנה סבירות, לצורך הגנה מפני **תביעה**, ובמידה שמוצה **גבול האחריות**, ישלם **המבטח** הוצאות הגנה סבירות כאמור אף מעבר **לגבול האחריות**.

גבול האחריות:

אחריות המבטח לא תעלה על:

- א. הסכום הנקוב ברשימה כגבול אחריות למקרה ביטוח אחד.**
- ב. הסכום הנקוב ברשימה כגבול אחריות לכל הפיצויים בגין כל מקרי הביטוח שאירעו במשך תקופת הביטוח.**

פרק ב' - הגדרות

גבולות טריטוריאליים:

הגבולות הטריטוריאליים עליהם חלה **פוליסה** זו הינם שטחי מדינת ישראל והשטחים המוחזקים.

לצרכי **פוליסה** זו **השטחים המוחזקים** משמעם: שטחי ישובים ישראליים וכן שטח בסיסים ו/או עמדות צה"ל בתחום המוגדר בהסכמים כשטח B-C. כמו כן, תחול **הפוליסה** בתחומי אזורי החיץ בין מדינת ישראל לירדן בהתאם ליישום חוזה השלום ביניהן.

חוק:

1. פקודת הנזיקין (נוסח חדש);
2. חוק האחריות למוצרים פגומים התש"ם-1980.

הפוליסה:

לרבות **הרשימה**, המפרט וכל נספח או תוספת **לפוליסה** כפי שצורפו אליה.

השתתפות עצמית:

הסכום הראשון בו ישא המבוטח בטרם ישולם סכום כלשהו על ידי **המבטח** על פי **הפוליסה**, בין אם כשיפוי בגין חבות המבוטח ובין אם כהוצאות הגנה של המבוטח, וזאת לגבי כל **מקרה ביטוח** בנפרד, אך לעניין מחלת מקצוע תהיה **ההשתתפות העצמית** לגבי כל נפגע ונפגע בנפרד.

כמו כן יחול סכום **ההשתתפות העצמית** לגבי הוצאות חיצוניות שהוציא **המבטח** לשם בדיקת חבות המבוטח או היקף הנזק במהלך טיפול **בתביעה** ו/או דרישה לפיצוי ו/או הודעה על כל **מקרה ביטוח**, וזאת אף אם לא שולמו פיצויים בגינו.

מקרה ביטוח:

היזק גופני, נפשי או שכלי או מוות לאחד או יותר מעובדי המבוטח, ושהוא בשירותו של המבוטח -בין אם בשכר ובין אם לא- כתוצאה מתאונה שאירעה תוך כדי או עקב עבודתו

בעסק המבוטח או כתוצאה ממחלת מקצוע שאירעה תוך כדי ועקב עבודתו בעסק המבוטח.
מקרה ביטוח או סדרת **מקרי ביטוח** הנובעים ממקור אחד או מסיבה מקורית אחת יחשבו כ**מקרה ביטוח** אחד לצרכי הפוליסה.

תביעה:

תביעה משפטית או דרישה לפיצוי על ידי עובד המבוטח נגד המבוטח בגין **מקרה ביטוח**.

פרק ג' - סייגים לחבות המבטח

המבטח לא יהיה אחראי בגין או בקשר עם:

1. התחייבות או אחריות שהמבוטח קיבל על עצמו לפי הסכם, אלא אם כן התחייבות או אחריות כזו הייתה מוטלת על המבוטח גם בהעדר הסכם כזה.
2. סייג המוסד לביטוח לאומי:
 - א. סכום כלשהו אשר ייתבע מהמבוטח על ידי המוסד לביטוח לאומי. סייג זה לא יחול אם עילת התביעה של המוסד לביטוח הלאומי נובעת ממחדל של המעביד בתום לב ובהסתמכו על חוות דעת משפטית שהומצאה לו, בדבר פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי בגין אותם עובדים.
 - ב. סכום כלשהו שהמוסד לביטוח לאומי חייב בתשלומו בגין **מקרה הביטוח** או שהמוסד לביטוח לאומי חייב בו אך לא שילמו מחמת אי קיום הוראה/ות של חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשכ"ח-1968 או תקנותיו (להלן: חוק הביטוח הלאומי) או מחמת שלא הוגשה לו התביעה כלל.
 - ג. סייג זה לא יחול אם אי קיום הוראה/ות חוק הביטוח הלאומי או אי הגשת התביעה נעשו בתום לב מצד המבוטח, ובהסתמכו על חוות דעת משפטית שהומצאה לו, בדבר פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי בגין אותם עובדים או בדבר הגשת התביעה.
 - ד. סכום כלשהו בו יחויב המבוטח עקב **מקרה ביטוח** לפצות עובד שאין חלה על המבוטח חובת תשלום דמי ביטוח לאומי לגביו. **המבטח** יפצה את המבוטח בגין תביעות אלה רק בסכום העודף על מה שעשוי היה להשתלם ע"י המוסד לביטוח לאומי בהתאם לחוק הביטוח הלאומי.
3. חבות כלשהי שמקורה או סיבתה נובעים במישרין או בעקיפין ו/או שהינו קשור בדרך כלשהי באזבסט או בחומרים כלשהם המכילים אזבסט בכל צורה וכמות, ובלבד **שמקרה הביטוח** נובע או הושפע מתכונותיו המסוכנות של האזבסט.
4. חבות כלשהי הנובעת ו/או הקשורה במישרין או בעקיפין בצורנית (סיליקה).
5. חבות שחובה לבטחה על פי כל דין בגין כלי רכב מנועי, לרבות גופים ומוסדות הפטורים מחובת ביטוח על פי פקודת ביטוח רכב מנועי.
6. **מקרה ביטוח** שנגרם מחוץ לגבולות הטריטוריאליים.
7. חבות כלשהי בגין ו/או כלפי קבלנים, קבלני משנה או עובדיהם, למעט אם מכוסה על פי הרחבה 6.

8. חבות כלשהי הנובעת ו/או הקשורה לבנייה בשיטה הידועה כשיטת ה"פל-קל", אלא אם התקבל אישור המבטח מראש ובכתב.

9. נזק שנגרם במישרין או בעקיפין, עקב מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, פעולת איבה (בין אם הוכרזה מלחמה ובין אם לאו), פעולות חבלה וטרור, מלחמת אזרחים, מרידה, מרי, מהפכה, מרד, שלטון צבאי או תפישת שלטון בלתי חוקית, התקוממות צבאית או עממית, משטר צבאי או לקיחת שלל, ביזה, שוד הקשורים בנ"ל, החרמה או השמדה על ידי כל ממשלה או רשות ציבורית.

לצורך סייג זה - "טרור" משמעו שימוש באלימות לצרכים פוליטיים, לרבות שימוש באלימות, שמטרתו להפחיד את הציבור או כל חלק ממנו על ידי איש או אנשים הפועלים מטעם או בקשר עם ארגון העוין את המדינה.

לעניין "טרור" כהגדרתו לעיל בשטח מדינת ישראל ו/או השטחים המוחזקים, רק אישור מפורש של משטרת ישראל או של משרד הביטחון או של מנהל מס רכוש וקרן פיצוים כמוגדר בחוק מס רכוש וקרן פיצוים תשכ"א-1961 על כל תיקונו, המאשר כי הנזק נגרם במישרין ע"י פעולת טרור, ישמש עילה לדחיית תביעה לנזקי טרור.

10. חבות כלשהי בגין אחת או יותר מהסיבות הבאות או תרומתן או הנובעת מהן במישרין או בעקיפין: חומר גרעיני כלשהו (Any Nuclear Material), קרינה מייננת או זיהום רדיואקטיבי מדלק גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי ו/או מבעירת דלק גרעיני כלשהו. לעניין סייג זה המילה "בעירה" כוללת תהליך כלשהו, המכלכל את עצמו, של ביקוע גרעיני.

סייג זה לא יחול על שימוש בקרני רנטגן, ועל שימוש בחומרים רדיו-אקטיביים במעבדות מחקר ובתי חולים וגם לביצוע בדיקות לא הרסניות בתעשייה.

על אף האמור לעיל עבודה עם או שימוש בדלק גרעיני מוחרגים.

11. פיצוי עונשי, קנסות, עיצומים ופיצויים לדוגמא.

פרק ד' - הרחבות

למניעת ספק מובהר בזה כי אחריות המבטח על פי כל ההרחבות הן חלק מגבול האחריות ולא בנוסף לו.
הכיסוי על פי ההרחבות כפוף לכל תנאי הפוליסה, הגדרותיה וסייגיה.

1. חבות כלפי עובדים בעת שהות זמנית בחו"ל
למרות האמור בסייג 6 לעיל, הפוליסה מורחבת לכסות את אחריותו של המבוטח כלפי עובדיו בעת שהותם הזמנית מטעם המבוטח מחוץ לגבולות הטריטוריאליים, שאינה כרוכה בהעתקת מקום מגוריהם, בכפוף לדין ולשיפוט ישראלי.

מובהר כי הרחבה זו לא תחול על מקרה ביטוח עקב תאונת דרכים.

2. חבות כלפי עובדים על פי חוזים מיוחדים

למרות האמור בסייג 2 ג' לעיל,

א. הפוליסה מורחבת לכסות את אחריותו של המבוטח כלפי עובדים המועסקים על ידי המבוטח על פי חוזים מיוחדים אשר משכורתם משתלמת ע"י אחרים ו/או אשר המבוטח אינו משלם את שכרם.

תנאי להרחבה זו הינו שגם אם המוסד לביטוח לאומי לא חייב בפיצויים ביחס לעובדים אלה, יופחת מכל פיצוי אשר על המבוטח יהיה לשלם בגין מקרה ביטוח לעובדים אלה, בהתאם לתנאי הפוליסה, סכום השווה לפיצוי שהיה משתלם ע"י המוסד לביטוח הלאומי (או היוונו), אילו היה העובד הנפגע זכאי לקבל פיצוי כזה.

ב. סכום המשכורות המשתלמות לעובדים הנ"ל על ידי גוף כלשהו ייכלל בהצהרת המשכורות השנתיות אשר המבוטח מוסר למבטח למטרת הביטוח לפי פוליסה זו.

3. חבות בגין פעולות נלוות לעבודה

הפוליסה מורחבת לחול בכל עת שהעובד נמצא בשירותו של המבוטח, לרבות, אך לא רק, בעת הפסקה במהלך יום העבודה, בעת הימצאו בדרך לעבודה ובחזרה ממנה וממקום עבודה אחד למשנהו, וכן בעת ביצוע פעולה אחרת על ידי העובד לצורך ביצוע העבודה או בקשר אליה, והכל בתנאי שהעובד פעל במסגרת חובותיו וצרכיו כעובד של המבוטח, כולל פעילויות ספורטיביות וחברתיות שהוכרו על ידי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה.

4. חבות אישית של עובדי המבוטח

הפוליסה מורחבת לכסות את חבותם האישית של עובדי המבוטח בגין מקרה ביטוח שקרה תוך כדי ועקב עבודתם בעסק המבוטח.

5. חבות בגין אחזקת נשק

הכיסוי עפ"י פוליסה זו חל גם על חבותו של המבוטח הנובעת מאחזקת כלי נשק על ידו ו/או על ידי עובדיו, בתנאי כי כל המחזיק בנשק באישור המבוטח היה בעת קרות מקרה הביטוח בעל רישיון בר תוקף לנשיאת כלי הנשק.

6. חבות כלפי קבלנים וקבלני משנה

פוליסה זו מורחבת לכסות את חבותו של המבוטח כלפי קבלנים, קבלני משנה ועובדיהם, אך ורק אם יקבע על פי דין כי המבוטח הינו מעבידם, בתנאי שלא קיים כל ביטוח חבות מעבידים אחר שנערך עבורם ו/או לטובת המבוטח. לעניין סעיף זה תשונה הגדרת מקרה הביטוח ויכוסו רק מקרי ביטוח שאירעו תוך כדי ועקב עבודתו/ם בעסק המבוטח. סייג 7 לא יחול על הרחבה זו.

7. מבוטח נוסף

פוליסה זו מורחבת לשפות כל אדם או גוף משפטי שהמבוטח התחייב כלפיו בכתב, בטרם קרות מקרה הביטוח, להכלילו כמבוטח נוסף בביטוח חבות מעבידים הנערך על ידו, ככל ובמידה שיקבע על פי דין כי האדם או הגוף המשפטי כאמור הינו מעביד של עובדי המבוטח, או כי הינו נושא באחריות שילוּחית לעניין חבות המבוטח כלפי עובדיו.

8. חבות כלפי עובדים שלא ניתן לבטחם באמצעות המוסד לביטוח לאומי

למרות האמור בסייג 2 ג' לעיל, פוליסה זו מורחבת לכסות את חבות המבוטח שמקום מושבו בישראל כלפי עובדים שלא ניתן על פי הדין לבטחם באמצעות המוסד לביטוח

לאומי או שחוק הביטוח הלאומי אינו חל עליהם.

9.

הגנה בהליך פלילי או מנהלי

א. הפוליסה מורחבת לשפות את המבוטח בגין הוצאות הגנה בהליך פלילי או מנהלי נגדו בגין מקרה ביטוח שאירע בתקופת הביטוח, באופן ובהיקף כדלקמן:

המבוטח יעמיד על חשבונו עורך דין לשם מתן הגנה משפטית בהליך פלילי או מנהלי, שיוגש נגד המבוטח או עובדיו, בעקבות מקרה ביטוח.

בנוסף, המבוטח יעמיד על חשבונו עורך דין לשם הגשת ערעור ויצוגם של המבוטח ועובדיו עד לערכאה הסופית האפשרית ויישא גם בהוצאות הערעור.

תנאי לשיפוי בגין הוצאות הגנה בשלב הערעור הינו קבלת חוות דעת מנומקת מאת עורך הדין, כי יש בסיס ענייני וסיכוי טוב להצלחת הערעור.

המבוטח רשאי לפנות לעורך דין אחר על פי בחירתו, בכפוף לכך שחבות המבוטח לא תעלה על גבול האחריות על פי הרחבה זו.

המבוטח ישלם הוצאות הגנה ו/או ערעור סבירות הוצאות הערעור. ההוצאות ישולמו בתום ההליך הפלילי או המנהלי או הערעור, הכל לפי העניין.

ב. הגדרות לעניין הרחבה זו:

הליך פלילי או מנהלי:

הליכים בהם נפתחה חקירה פלילית או מנהלית, לרבות חקירת סיבת מוות ו/או מוגש כתב אישום על ידי מדינת ישראל או מטעמה, נגד המבוטח או מי מעובדיו בגין מקרה ביטוח.

הוצאות הגנה (כולל ערעור):

שכר טרחה, אגרות, העתקה או תמלול של פרוטוקולים, שכר עדים ושכר מומחים כפי שיקבע על ידי בית המשפט או בהתאם לקבוע בסדרי הדין הפלילי הנדרשים בעבור הגנה בהליך פלילי או מנהלי, כולל ערעור, אך לא קנס, עיצום, פיצוי או תשלום עונשי המוטלים על פי כל דין.

שכר טרחה:

לצרכי הרחבה זו מובהר כי שכר טרחה שישולם על ידי המבוטח לא יפחת משכר טרחת עורך דין שהיה המבוטח משלם לעורך דין שמונה על ידו.

ג. סייגים לעניין הרחבה זו:

המבוטח לא יהיה חייב להעמיד עורך דין להגנה משפטית או לשאת בתשלום כלשהו באם:

(1) **ההליך הפלילי או המנהלי הינו בגין מקרה ביטוח שאינו מכוסה תחת הפוליסה.**

(2) **ההליך הפלילי או המנהלי הינו בגין מעשה או מחדל של המבוטח שנקבע על ידי ערכאה או גוף מוסמך כי בוצעו מתוך כוונה לגרום למקרה הביטוח או מתוך מחשבה פלילית.**

(3) **ההליך הפלילי או המנהלי הינו כנגד קבלנים ו/או קבלני משנה של המבטח ו/או מי מעובדיהם.**

ד. **גבול אחריות המבטח על פי הרחבה זו לא יעלה על 200,000 ₪ לכל ההליכים הפליליים או המנהליים בגין מקרה ביטוח אחד, ו- 400,000 ₪ במצטבר לכל ההליכים הפליליים או המנהליים בגין כל מקרי הביטוח שאירעו בתקופת הביטוח.**

10. **ויתור על תחלוף**

המבטח מוותר על זכות התחלוף העומדת לו על פי הדין, כלפי בן משפחה של המבטח, עובדי המבטח, אנשים בשרותו של המבטח, בעלי מניותיו של המבטח, חברי דירקטוריון המבטח וכן בני משפחותיהם וכן כלפי כל אדם או גוף אשר כלפיהם התחייב המבטח בכתב בטרם קרות **מקרה הביטוח כי ביטוח זה יכול ויתור על זכות תחלוף לטובתו. מובהר כי ויתור כאמור מצד המבטח בטרם קרות **מקרה הביטוח** לא יפגע בזכויות המבטח על פי הפוליסה.**

אולם האמור לעיל לא יחול לטובת אדם אשר גרם למקרה הביטוח בודון.

11. **הרחבה לפגיעה אישית (Personal Injury)**

על אף האמור בהגדרת **מקרה ביטוח**, פוליסה זו מורחבת לכסות פגיעה אישית, כהגדרתה להלן, שנגרמה לעובד המבטח, תוך כדי ועקב עבודתו בעסק המבטח.

לעניין הרחבה זו "פגיעה אישית" משמעותה פגיעה באוטונומיה של הרצון או עוגמת נפש, חבות בשל חדירה לתחום הפרט (כולל פגיעה בפרטיות), לשון הרע, העלבת אדם, מעצר שווא וכן חבות בשל הפרה בתום לב של חובת סודיות.

למען הסר ספק, הרחבה זו לא תחול על זכויות קניין רוחני או הטרדה מינית.

גבול אחריות המבטח על פי הרחבה זו לא יעלה על 200,000 ₪ בגין מקרה ביטוח אחד ובמצטבר לכל מקרי הביטוח שאירעו בתקופת הביטוח.

בנוסף, **המבטח** ישפה את המבטח בגין הוצאות הגנה סבירות, לצורך הגנה מפני **תביעה** שהוגשה נגדו המכוסה על פי הרחבה זו, ובמידה שמוצה תת גבול האחריות להרחבה זו, ישלם **המבטח** הוצאות הגנה סבירות מעבר לתת גבול האחריות להרחבה זו.

פרק ה' - תנאי מיוחד – התאמת דמי הביטוח

דמי הביטוח הנקובים ברשימה הינם ארעיים ומחושבים על יסוד אחת משתי האפשרויות הבאות (כפי שצוין ברשימה):

1. אמדן שכר העבודה השנתי, שישולם במשך תקופת הביטוח.
 2. מספר העובדים הצפוי במשך תקופת הביטוח.
- בתום תקופת הביטוח, תערך התאמת דמי הביטוח בהתאם לשכר ששולם בפועל במשך תקופת הביטוח או בהתאם למספר העובדים בפועל במשך תקופת הביטוח, בהתאמה.

- על פי דרישת **המבטח**, מתחייב המבוטח להמציא הצהרות בדבר:
1. השכר הכולל ששולם מידי חודש בהתאם לדווח למוסד לביטוח לאומי על פי טופס 102 או מחליפו.
 2. מספר העובדים מדי חודש בהתאם לדווח למוסד לביטוח לאומי על פי טופס 126 או מחליפו.

פרק ו' - תנאים כלליים

1. **הודעה על מקרה ביטוח**
קרה **מקרה ביטוח**, על המבוטח להודיע על כך **למבטח** מיד לאחר שנודע לו על קרות **מקרה הביטוח**, או על נקטת הליך **פילי או מנהלי** או על כל חקירה אחרת המתנהלת או שעומדת להתנהל בקשר עם כל **מקרה ביטוח** אשר בגינו תיתכן **תביעה** עפ"י **פוליסה** זו. באם המבוטח הינו תאגידי, תחשב ידיעה של המבוטח על העניינים המנויים לעיל מרגע שנודעו לאחד ממנהלי המבוטח או לאחראי על נושא הביטוח אצל המבוטח.
2. **בירור חבותו של המבטח**
 - א. משנמסרו למבטח הודעה על קרות **מקרה הביטוח** ותביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, על **המבטח** לעשות מיד את הדרוש לבירור חבותו.
 - ב. על המבוטח למסור **למבטח**, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות, ואם אינם ברשותו, עליו לעזור **למבטח**, ככל שיוכל, להשיגם.
3. **הכשלה של בירור החבות**
 - א. לא קויימה חובה לפי סעיף 1 או לפי סעיף 2(ב) במועדה, וקיומה היה מאפשר **למבטח** להקטין חבותו, אין הוא חייב בתגמולי הביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קויימה החובה; הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:
 - (1) החובה לא קויימה או קויימה באיחור מסיבות מוצדקות;
 - (2) אי קיומה או איחורה לא מנע מן **המבטח** את בירור חבותו ולא הכביד על הבירור.
 - ב. עשה המבוטח במתכוון דבר שהיה בו כדי למנוע מן **המבטח** את בירור חבותו או להכביד עליו, אין **המבטח** חייב בתגמולי ביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.
4. **מרמה בתביעת תגמולים**
הופרה חובה לפי סעיף 1 או לפי סעיף 2(ב), או שנעשה דבר כאמור בסעיף 3(ב), או שהמבוטח מסר **למבטח** עובדות כוזבות, או שהעלים ממנו עובדות בנוגע **למקרה הביטוח** או בנוגע לחבות **המבטח**, והדבר נעשה בכוונת מרמה - פטור **המבטח** מחבותו.
5. **ביטוח אחר**
במקרה שבו הוסכם כי פוליסה אחרת המכסה את הסיכון המבוטח תהיה פוליסה ראשונית, או במקרה שבו הפוליסה האחרת הינה ייעודית לכיסוי הסיכון המבוטח, אזי הכיסוי על פי **פוליסה** זו יחול כרובד שני מעל הסכום המכוסה תחת הפוליסה האחרת כאמור.
6. **איסור הודאה, פשרה או התחייבות לפיצוי**
שום הודאה (Admission), הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהו לא יעשו ולא

ינתנו ע"י המבוטח או מטעמו, לאחר קרות **מקרה הביטוח**, בלי הסכמת המבטח מראש ובכתב. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות בפני כל גורם מוסמך עפ"י כל דין, לפי דרישתו וכן על מתן עדות כמחוייב על פי דין.

7. טיפול בתביעות

- א. **המבטח** רשאי, ולפי דרישת הצד השלישי חייב, לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח **שהמבטח** חייב למבוטח ובלבד שהודיע על כך בכתב למבוטח כאמור בסעיף קטן (ב) להלן, והמבוטח לא התנגד כאמור באותו סעיף. ואולם טענה **שהמבטח** יכול לטעון כלפי מבוטח תעמוד לו גם כלפי הצד השלישי.
- ב. דרש צד שלישי **מהמבטח** את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף קטן (א), יודיע **המבטח** למבוטח בכתב על הדרישה כאמור וכי אם לא יודיע לו על התנגדותו לתשלום הפיצוי בתוך 30 ימים, ישלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהוא חייב למבוטח, ככל שהוא חייב בתשלומם.
- ג. **המבטח** רשאי ליטול על עצמו או לנהל בשם המבוטח את ההגנה של כל **תביעה** והמבוטח יושיט **למבטח**, לפי בקשתו, עזרה הנחוצה **למבטח** לצורך יישוב **תביעה** של צד שלישי. המבטח יפעל בשיתוף פעולה עם המבוטח בניהול ההגנה, במאמץ לשמור על האינטרסים הלגיטימיים של המבוטח, לרבות שמו הטוב.
- ד. אם **המבוטח** יסרב לפשרה של **תביעה** כפי שהומלצה על ידי **המבטח**, ויבחר להתגונן מפני **תביעה** הצד השלישי, אזי חבות **המבטח** בגין **תביעה** כזו לא תחרוג מהסכום אשר תמורתו ניתן היה ליישב את **התביעה** (לרבות הוצאות הגנה סבירות) עד למועד סירוב כזה, ותמיד בכפוף לגבול האחריות.
- ה. במקרה של **תביעה** או **תביעות** נגד המבוטח, יהא **המבטח** רשאי לשלם למבוטח את מלוא גבול האחריות ולאחר תשלום כזה יהא **המבטח** פטור מניהול **התביעה** או **התביעות** האמורות ולא תחול על **המבטח** שום אחריות נוספת בקשר לכך, למעט הוצאות הגנה סבירות שבהן נשא המבוטח בשל חבותו בקשר **לתביעות** המכוסות כאמור.
- ו. היה וסך **התביעה** חורג **מגבול האחריות** של **המבטח** יפעלו **המבטח** והמבוטח בשיתוף פעולה מלא בניהול ההגנה.

8. שינוי מהותי בסיכון

- א. נודע למבוטח שחל שינוי מהותי, עליו להודיע על כך מיד **למבטח** בכתב. לעניין סעיף זה, "שינוי מהותי" –:
 - (1) שינוי בענין מהותי ששאלה עליו הוצגה למבוטח לפני כריתת החוזה ושחל אחרי שניתנה תשובה לאותה שאלה;
 - (2) שינוי שחל אחרי מסירת הפוליסה למבוטח, בנושא שצויין בה במפורש כענין מהותי;
 - (3) דבר המגלה שתשובה לשאלה בענין מהותי היתה לא נכונה ויש בכך כדי להחמיר את סיכון **המבטח** החמרה של ממש.
- ב. תוך שלושים ימים מהיום שנמסרה **למבטח** הודעה על שינוי מהותי או מהיום שנודע לו עליו בדרך אחרת, לפי המוקדם יותר, וכל עוד לא קרה **מקרה הביטוח**, רשאי **המבטח** לבטל את החוזה בהודעה בכתב למבוטח.
- ג. ביטל **המבטח** את החוזה מכוח סעיף זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר הביטול, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה; לא ביטל **המבטח** את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו על אף השינוי.
- ד. קרה **מקרה הביטוח** לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין **המבטח** חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו

משתלמים לפי המקובל אצלו במצב שלאחר השינוי לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:

- (1) לא ניתנה הודעה לפי סעיף קטן (א) והדבר נעשה בכוונת מרמה;
- (2) מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע שהמצב הוא כפי שהוא לאחר השינוי; במקרה זה זכאי המבטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר השינוי.

המבטח אינו זכאי לתרופות האמורות בסעיף זה לעיל בכל אחת מאלה:

- (1) השינוי חדל להתקיים לפני שקרה מקרה הביטוח או שלא השפיע על קרותו או על חבות המבטח או היקפה;
- (2) השינוי היה תוצאה של אמצעי שנקט על דעת המבטח;

9. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

- א. דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים מהמבטוח למבטח בקשר לפוליסה זו ישולמו באופן ובמועדים שיפורטו ברשימה. לענין פוליסה זו דמי ביטוח הינם הפרמיה כולל הדמים המשתלמים למבטח וכן המסים וההיטלים, הכל לפי הנקוב ברשימה.
- ב. לא שולם במועדו סכום כלשהו המגיע מן המבטוח למבטח, ישא הסכום שבפיגור ריבית כקבוע בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, והפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד או בשער המט"ח המוסכם, לפי הענין, בין המדד או שער המט"ח המוסכם, לפי הענין, שפורסם לאחרונה לפני היום שנקבע לתשלום לבין המדד או שער המט"ח המוסכם, לפי הענין, שפורסם לאחרונה לפני יום התשלום בפועל.
- ג. לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש בכתב מהמבטוח לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבטוח בכתב, כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים, אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן.
- ד. אין בביטול הביטוח על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבטוח לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור וכן את הוצאות המבטח.

10. זכות הקיזוז

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים למבטוח לפי פוליסה זו כל סכום שהמבטוח חייב למבטח, בין שחובו נובע מפוליסה זו ובין שהוא נובע מפוליסה אחרת או מחיוב אחר.

11. הקטנת גבול האחריות ומיצוי הכיסוי

שולמו תגמולי ביטוח על פי פוליסה זו, יוקטן גבול האחריות מגבול האחריות הנקוב ברשימה בגין הכיסוי הרלוונטי, בסכום תגמולי הביטוח ששולמו מבלי שינוכה מהם סכום השתתפות העצמית בה חב המבטוח בגין התשלום.

12. אמצעי מיגון ואמצעים אחרים להקלת הסיכון

- א. על המבטוח להתקין את אמצעי המיגון המפורטים בהצעת הביטוח ו/או ברשימה ו/או בפוליסה, להחזיקם במצב תקין במהלך תקופת הביטוח, ולהפעילם בכל עת שהדבר דרוש (להלן: "נקיטת אמצעי מיגון").
- ב. על המבטוח לנקוט בכל אמצעי אחר להקלת הסיכון כמפורט בהצעת הביטוח ו/או ברשימה ו/או בפוליסה (להלן: "נקיטת אמצעי להקלת הסיכון").
- ג. על המבטוח חלה חובה להודיע למבטח מיד ובכתב על אי נקיטת אמצעי מיגון או על אי נקיטת אמצעי להקלת הסיכון.

ד. לא קיים המבוטח את חובתו לנקוט באמצעי מיגון או באמצעי להקלת הסיכון, רשאי המבטח, בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה לו הודעה על כך או מהיום שנודע לו על כך בדרך אחרת, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את החוזה בהודעה בכתב למבוטח. ביטל המבטח את החוזה מכוח סעיף זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר הביטול, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה; לא ביטל המבטח את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו על אף השינוי.

ה. קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, חייב המבטח בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים לפי המקובל אצלו במצב שבו לא ננקטו אמצעי מיגון או אמצעי להקלת הסיכון לבין דמי הביטוח המוסכמים. המבטח יהיה פטור כליל מתשלום על פי פוליסה זו בכל אחת מאלה:

(1) לא ניתנה הודעה לפי סעיף קטן (ג), והדבר נעשה בכוונת מרמה;

(2) מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע שהמצב הוא כפי שהוא לאחר השינוי; במקרה זה זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר השינוי.

ו. המבטח לא יהיה זכאי לתרופות האמורות בסעיפים קטנים (ד) ו- (ה) לעיל בכל אחת מאלה:

(1) אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון לא השפיעה על קרות מקרה הביטוח או על חבות המבטח או היקפה;

(2) אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון היא תוצאה של אמצעי שננקט על דעת המבטח;

(3) אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון הינה תוצאה של אמצעי שננקט לשם מניעת דק חמור לגוף או לרכוש, ובלבד שהמבוטח הודיע למבטח בכתב על נקיטת האמצעי מיד לאחר שנקט אותו או שנודע לו עליו.

13. הארכת תקופת הביטוח

כל הארכה של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה מראש ובכתב של המבטח והמבוטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.

14. ביטול הביטוח

א. המבוטח רשאי לבטל את הפוליסה בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו; הביטוח יתבטל במועד שבו נמסרה על כך הודעה למבטח או במועד מאוחר יותר בהתאם לבקשת המבוטח. במקרה כזה יחזיר המבטח למבוטח את דמי הביטוח ששולמו בעד התקופה שלאחר מועד כניסת הביטול לתוקף.

ב. בלי לגרוע מזכויות המבטח על פי דין, רשאי המבטח לבטל פוליסה זו בכל עת, לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על כך תימסר למבוטח בכתב ובדואר רשום לפחות 60 יום לפני התאריך בו תתבטל הפוליסה.

ג. אם המבטח יבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת, והעילה לביטול אינה כי המבוטח הפר את הפוליסה או ניסה להונות את המבטח, יהא המבוטח זכאי בעת החזר כאמור בסעיף קטן ב', לסכום דמי הביטוח שהיה המבטח דורש ממבוטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום הביטול, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח.

ד. על אף האמור לעיל היה והמבוטח דרש מהמבטח לחתום על אישורי ביטוח ו/או כל

מסמך אחר או תנאי אחר, בהם ישנה מגבלה כלשהי לגבי ביטול הביטוח, תבוטל הפוליסה בהתאם ובכפוף למגבלה המצוינת באותו אישור ו/או כל מסמך אחר.

15. מבוטח ראשי בפוליסה

אם נרשמו בפוליסה מספר מבוטחים ונקבע מבוטח ראשי, מסכימים כל המבוטחים כי המבוטח הראשי ינהל כל משא ומתן עם המבטח בשם כל המבוטחים, לרבות חתימה על טופס ההצעה, וכל בקשה שלו לשינוי הפוליסה, לתוספת לפוליסה או לביטול הפוליסה, במהלך תקופת הביטוח תחייב את כל המבוטחים, אלא אם הוסכם אחרת בכתב בין הצדדים.
כל הודעה אשר ישלח המבטח תישלח למבוטח הראשי בלבד, ויראו בכך כאילו נשלחה הודעה לכל אחד מיחיד המבוטח.
תגמולי ביטוח, אשר אינם משולמים ישירות לצדדים שלישיים, וכן החזרי פרמיה, ישולמו למבוטח הראשי בלבד או כפי שיוורה המבוטח הראשי למבטח.

16. הודעות

- א. הודעה של המבטח למבוטח או למוטב בכל הקשור לביטוח, תינתן לפי מענו האחרון הידוע למבטח.
- ב. הודעה של המבוטח או של המוטב למבטח תינתן למבטח לפי אחד מאלה: לפי אחד מאלה:
 - (1) מען משרדו של המבטח, כמצוין בכותרת לפוליסה או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע המבטח למבוטח או למוטב מזמן לזמן.
 - (2) במשרדו של סוכן הביטוח, הרשום בפוליסה-לפי מענו, כמפורט בה, או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע סוכן הביטוח הנזכר או המבטח למבוטח או למוטב מזמן לזמן.
 - (3) כל דרך אחרת שהמבטח יודיע עליה למבוטח מזמן לזמן.

17. דין וסעיף שיפוט

פוליסה זו כפופה לדין הישראלי, ולבית המשפט הישראלי המוסמך תהא סמכות שיפוט בלעדית בקשר לכל מחלוקת הנובעת או הנוגעת לפוליסה זו.

לפרטים מלאים פנו למחוזות

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מוקד שירות לקוחות ארצי 2000*

מחוז מרכז - סוכנויות - ז'בוטינסקי 23, רמת גן

מחוז צפון - יפו 157, בית אמות חיפה

מחוז ירושלים - אגודת ספורט הפועל 1, ירושלים

מחוז דן והדרום - ז'בוטינסקי 23, רמת גן
